HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בחיים [א]ובשחוטין ובדבר שיש בו רוח חיים ובדבר [ב]שאין בו רוח חיים מה שא"כ בסמיכה: **גמ'** תנו רבנן [ג]קרבנו לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה שיכול והלא דין הוא ומה תנופה שנתרבתה בשחוטין נתמעטה בחוברין סמיכה שלא נתרבתה בשחוטין אינו דין שתתמעט בחוברין ת"ל קרבנו לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה ותתרבה תנופה בחוברין מקל וחומר ומה סמיכה שלא נתרבתה בשחוטין נתרבתה בחוברין תנופה שנתרבתה בשחוטין אינו דין שנתרבתה בחוברין משום דלא אפשר היכי ליעביד לינפו כולהו בהדי הדדי קא הויא חציצה ליניף וליהדר וליניף תנופה אמר רחמנא ולא תנופות וסמיכה בשחוטין ליתא והתנן [ד]בזמן שכהן גדול רוצה להקטיר היה עולה בכבש והסגן בימינו הגיע למחצית הכבש אחז [ה] סגן בימינו והעלהו והושיט לו הראשון הראש והרגל [ו] סומך עליהם וזורקן הושיט השני לראשון שתי ידים נותנו לכהן גדול סומך עליהם וזורקן נשמט השני והלך לו וכך היו מושיטין לו שאר כל האברים סומך עליהם וזורקן ובזמן שהוא רוצה הוא סומך ואחרים זורקין אמר אביי [ז]התם משום כבודו דכהן גדול:

(ה) ג

הדרן עלך שתי מדות

שתי [ח]הלחם גילושות אחת אחת ונאפות אחת אחת [ט]לחם הפנים גילושות אחת אחת ונאפות שתים שתים [י]ובדפום היה עושה אותן בשהוא רודן נותנן לדפום כדי שלא יתקלקלו: **גמ'** מנא הני מילי דתנו רבנן [2]שני עשרונים יהיה החלה האחת מלמד שגילושות אחת אחת מנין שאף שתי הלחם כך תלמוד לומר יהיה ומנין שאפייתן שתים שתים תלמוד לומר [3]ושמת אותם יכול אף שתי הלחם כן תלמוד לומר אותם האי אותם הא אפיקתיה אם כן לימא קרא ושמתם מאי ושמת אותם שמעת מיניה תרתי: תנו רבנן ושמת אותם בדפום [יא]שלשה דפוסין הם נותנה לדפום ועדיין היא בצק וכמין דפום היה [יב] לה בתנור וכשהוא רודה נותנה בדפום כדי שלא תתקלקל ולהדרה לדפום קמא כיון דאפי [יג] לה נפחה: איתמר לחם הפני' כיצד עושין אותו רבי הפנים בכיסתן ועל של זהב ביליתן אבל אין לפרש דעל שולחן של משה שבהיכל היו סודרין בתוך הקערות דאם כן שולחן היה מקדש יותר מחמשה עשר טפחים:

ושמת אותם בדפום. וא"ת והא אפיקתיה לומר שאפייתן שתים שתים ויש לומר דאם כן לכתוב ונתת אותם אבל ושמת משמע שימה בדפום:

כמין

סמיכה שלא נתרבתה בשחוטין. תימה ותתרבה בשחוטין מקל וחומר מתנופה שנתמעטה בחוברין ונתרבתה בשחוטין: **קא** הויא חציצה. והא דכהן מניח ידו תחת יד הבעלים ומניף פירש"י לעיל בפרק כל המנחות בחוט מלה (דף פא ו):: **בזמן** שכהן גדול רוצה להקטיר. משנה היא במסכת תמיד (דף לג.):

הדרן עלך שתי מדות

שתי הלחם. במשנה ובמקרא קרוי לשון זכר ולשון נקבה דהכא תנן שתי הלחם ובשמואל (א י) כתיב גבי שאול ונתנו לך שתי לחם ולקחת מידם ולעיל פ' ואלו מנחות (דף עה:) קרי ליה לשון זכר דקאמר בבא מלחם גדול וכתיב (ישעיה נא) ולא יחסר [ט] לחמו: **ובדפום** היה עושה אותן. אית דגרסי טפוס והכל אחד כמו גיטין (דף כו.) טופסי גיטין פורמי"א בלע"ז ואי אפשר לברר אם היה מתקן הלחם ממון לדפוס שהיה הדפוס בתוך הלחם או הלחם בפנים ומתוך הסכרא נראה שהלחם בתוך הדפוס אבל מדקאמר בגמ' וליהדרה בדפוס קמא ומשני כיון דאפי' לה נפחה משמע שהלחם חוץ לדפוס דאי בתוך הדפוס כיון דכמין דפוס היה לה בתנור היכי מינפחה הא אין הדפוס מניחה ועוד דבכל דוכתא משמע שהיו מדביקין את הפת בתנור ואם בתוך הדפוס נתוכה אי אפשר להדביקה ומהא דקתני וכשהוא רודן נותנן בדפוס אין לדקדק דשייך רדיה [יא] מפני הדפוס ולא מפני שהודבקה בתנור: **וכשהוא** רודן נותנן **בדפום.** הן הקערות של שולחן כדאמר (לקמן דף לז.) קערותיו אלו דפוסין וכן פירש רש"י בפירושי חומש שהיה נותנו בקערות לאחר אפייה ותימה הא דפליגי לקמן (דף לה:) באפייתן אי דחיא שבת דלמאן דאמר תנור מקדש דחיא שבת משום דאי אפי לה מאתמול איפסלא בגיהה ולמאן דאמר אין תנור מקדש לא דחיא הא בין למר ובין למר קערות נתקדשו דכתיב בפ' נשא ומשחת בו את אהל מועד ואת ארון העדות את השולחן ואת כל כליו ושמן אע"ג דכתיב גבי שלחן ועצים קערותיו מ"מ כלי השולחן מיהא לא מיקרו אי נמי מאן דמפרש קערותיו אלו הדפוסים קסבר תנור מקדש אבל מאן דאמר אין תנור מקדש היה מפרש דקערותיו היינו קערות שהיו נותנים בהם את הלחם על שתי שולחנות שבאולם אחד מכסף ואחד מזהב על של כסף נותנים לחם כמין

נגש א ב מיי' פ"ט מה"מ מעה"ק הל' ח ופ"ח מהלכות תמידין ומוספין הלכה יח:

ם ג ד מיי' פ"ט מה"מ כלי המקדש הל' יג יד:

א ה מיי' פ"ח מהלכות תמידין ומוספין הל' ו:

ב ו מיי' פ"ה סה"מ הל' ז:

ג ז ח מיי' סה"מ הל' ח:

שיטה מקובצת

(א) אחז הסגן: (ב) והרגל דסומך: (ג) משום יקרא: (ד) תיבת לה נמחק: (ה) לה נפחה רב: (ו) חיים שתי לחם: (ז) תיבת חבירו נמחק: (ח) סמיכה אחת: (ט) רודה אותן: (י) עשרו למר: (יא) נפחה רב:

עין משפט נר מצוה

(ט) מגיד לג.; (י) כ"ק, ג) כ"ק, ד) ל"ל ר"ש. כ"ק, ד) לעיל סב:, ה) לעיל פא:, ו) יומא כה., ז) [ד"ס כהן], ח) [לאיס זו לע"ג דהכא ולא יחסר מוסב על הלחם ומצאתי שנם התי"ט הגיה זה במימרא], ט) נמי מן הדפוס. כ"ק,

תורה אור השלם

1. וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחֲטוֹ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: ויקרא ג ב
2. וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת: ויקרא כד ה
3. וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם מַעֲרֶכֶת שֵׁשׁ הַמַּעֲרֶכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְיָ: ויקרא כד ו

הגהות הב"ח

(ט) גמ' משום (כגולדו) תו"מ וי"ב גי' רש"י יקרא:

לעזי רש"י

פורמ"א. תבניות.

מוסף רש"י

לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה. תמצה שהיאו קרבן אחד בשותפות טון צריכין לסמוך עליו ואין אחד סומך עליו (ערכין ב.) שאם נשתתפו ב' או ג' על קרבן אחד קרינא אבל חד וחד קרבנו וטון סומכין בו (תמורה ב.).

הדרן עלך שתי מדות

רבינו גרשום

שיכול. שיהא א' סומך ע"י כולן. והלא דין כו': קא הויא חציצה. שידו של אחר חוצץ בין ידו של אחר: ליניף חד והדר ליניף חבריה תנופה אחת אמר כו'. אבל בסמיכה דלא כתב סמיכה אחת לסמוך והדר לסמוך: והושיט הראשון. מאותן י"ב כהנים שזוכין בתמיד: וסומך עליהן כ"ג וזורקן. על המערכה: נשמט השני והלך לו ובא חברו ומושיט לראשון והראשון לכ"ג: משום כבודו דכ"ג. היה סומך עליהן אבל בעלמא ליכא סמיכה בשחוטין:

מליץ פירקא

שתי הלחם. ת"ל אותם. שתי הלחם למעט לחם הפני': הא אפיקתיה לגופיה דנאפות שתים ולא בא למעט אם כן וכו': וכמין דפוס היה לה בתנור. גדול מעט מן הדפוס הראשון: וכשהוא רודה. כשמוציאה מן התנור ונותנה בדפוס ג' שהוא גדול מדפוס שבתנור כדי שלא תקלקל תקונה לפי שהיא דקה ואם לא נותנה בדפוס היתה מתקלקלת: נפחה. גדילה ואינה נכנסת בדפוס הראשון.

תוספות

מתני' בחיים **ובשחוטין.** בכבשי עצרת: **ובדבר שאין בו רוח חיים.** [ו] לחם ומנחות: **מה שאין כן בסמיכה.** דאין נוהגין בשחוטין ואין נוהג אלא בדבר שיש בו רוח חיים: **גמ' שיכול.** שיהא האחד סומך לכל החבירים והלא דין הוא וכו': **בחוברין.** בחבירין: **נתמעטה בחוברין.** שאין כולם צריכין להניף אלא אחד מניף על יד כולם: **ותפרכי תנופה בחוברין.** שיהא כולם צריכין להניף: **תנופה שנתרבית בשחוטין.** בין בשלמי צבור בין בשלמי יחיד: **קא הוי חציצה.** דכי מניף זה ידו ע"י חבירו הויא ידו חוצצת בין יד [ז] חבירו לזבח: **ליניף.** חד והדר ליניף חבריה: **תנופה.** אחת כתיב אבל בסמיכה לא כתיב סמיכה [ח] בהדיא אלא וסמך סמך [ב] [יכול] לסמוך והדר לסמוך: **והתנן.** לכהן גדול: **הושיט הראשון.** מאותן י"ב [ג] שעסוקים בתמיד וסומך עליהם כהן גדול וזורקן על האישים ונשמט הסני והלך לו ובא חבריו שליחי ומושיט לראשון והראשון לכהן גדול: **משום יקרא דכהן גדול.** שיהא נראה כמו שהקריב הוא את כולן היה סומך עליהן ולא שתהא סמיכתם מהגת בשחוטין מן התורה:

הדרן עלך שתי מדות

רש"י כת"י

חיים ושחוטין. [מפרש בפ' כל] המנחות באות מלה [ד]: **בדבר שאין בו רוח חיים.** כגון קרבן בהמה: **בדבר שאין בו רוח חיים.** כגון לחמי תודה ונסכים: **גמ' כל בעלי קרבן לסמיכה.** כל החובלין סומכין: **נתמעטה בחוברין.** [שאחד] מניף כלומרפרש משום דלא אפשר [משום דהויא חציצה בין יד של זה לקרבן. ואי קשיא הא אמרינן [ט] כהן מניח ידו תחת יד בעלים ומניף והוי ידו חציצה לא אקפיד משום דעיקר תנופה בבעלים כדכתיב [במדבר ו] על כפי הנזיר: **בזמן שכה"ג רוצה להקטיר.** הקרבן דבכשותו הוא דאמר במס' יומא [יח:] כיצד מקריב אלק בראשם אומר עולה זו אני מקריב: **והעלהו.** מסייעהו לעלות: **והושיט הראש והרגל.** דהן קרבין לראשון בתמיד כדאמרינן במס' יומא [כה:]: **וסומך עליהן.** כה"ג חוזקן על המערכה: **הושיט השני.** ד"ג כהנים [היו עסוקין] בתמיד [ו]: **שתי ידיים.** קרבין אחר הראש והרגל. והשני מושיט לראשון דרך כבוד הוא בכך שיהא אחד מושיט מכולם ונותן לו. ומנלקתני והושיט לו הראשון וסומך עליהם אלמא יש סמיכה בשחוטין: הא לאו סמיכה גמורה היא אלא משום יקרא דכה"ג שתהא הקטרתו מעולה משאר הקטרת:

(ע"ב מב"י רבינו בצלאל אשכנזי ז"ל).

הדרן עלך שתי מדות

[הפירושים שנמצא בדפוס מכאן ואילך הוא פירוש רש"י ז"ל]

שתי הלחם. דפוס. פורמ"א בלע"ז ובגמ' מפרש היאך עשוי: **וכשהוא רודה.** [יא] מן התנור: **נותנן בדפוס כדי שלא יתקלקלו.** ויסברו: **גמ' תלה האחת.** בלחם הפנים כתיב: **ושמת אותם.** שימה ראשונה שאתה עושה מהם להיותו בתנור תהא בלשון אותם דמשמע שהיה נותן שתים בשני דפוסין יחד בתנור: **ועדיין היא בצק.** ונתנה בדפוס שהדפוס עשוי [י] כמין תיבה פרולה ולמר כמין ספינה רוקדת כדפליגי לקמן [ע"ב] ומתקן הבצק בתוך הדפוס שיהא עשוי כעין הדפוס שהלחם היה לו דפנות ומוך: **וכמין דפוס היה לה בתנור.** והיו מסיקין אותו עם התנור ואופה את הלחם: **וליהדרה.** לאחר שרדה לדפוס קמא שתקנה בו: **נפחה** [יא] . ולריכה דפוס גדול מן הראשון:

כמין